

Teşvik Belgeli Yatırım Uygulaması 2017

EY

Building a better
working world

İçindekiler

A. Teşvik ve desteklerin uygulama alanı.....4	
1. Teşvik uygulamasının dayanağı.....4	
2. Düzenlemeden yararlanabilecek kişi ve kurumlar.....4	
3. Teşvik ve desteklerden yararlanamayacak yatırımlar.....5	
4. Teşviki belirli şartlara bağlı yatırımlar.....6	
B. Bölgesel sınıflandırma, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar.....7	
1. Bölgesel sınıflandırmanın amacı ve sınırları.....7	
2. Yatırım teşvik uygulamalarında bölgeler.....7	
3. Bölgesel teşvik uygulaması kapsamında sağlanan teşvik ve destek unsurları.....8	
4. Yatırımların proje bazında farklı teşvik unsurları ile desteklenmesi.....8	
5. İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'da teşviklerden yararlanacak yatırım konuları.....11	
6. Büyük ölçekli yatırımlar.....15	
7. Büyük ölçekli yatırımlar için sağlanan teşvik ve destek unsurları...15	
8. Stratejik yatırım kapsamına dahil olan yatırımlar.....16	
9. Stratejik yatırımlar için sağlanan teşvik ve destek unsurları.....16	
10. Öncelikli yatırım konuları.....16	
11. Cazibe Merkezleri Programı kapsamında sağlanan teşvikler....17	
12. Alt bölge desteklerinden faydalanabilecek durumlar.....18	
13. Yatırımlar için belirlenmiş bulunan asgari tutar sınırlaması.....18	
14. Maddi olmayan duran varlıklarla ilgili sınırlama.....18	
15. Ar-Ge ve çevre yatırımlarına ilişkin teşvik unsurları.....18	
C. Yatırımların teşvik belgesine bağlanması uygulaması.....19	
1. Teşvik belgesi için başvuru yapılması gereken yer.....19	
2. Yerel birimlere yapılabilecek başvurular.....19	
3. Teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaatta aranacak belgeler...20	
4. Teşvik belgesi kapsamına girmeyen harcamalar.....20	
5. Yatırıma başlama tarihi.....20	
6. Teşvik belgesi kapsamında yapılabilecek yatırımlar.....21	
7. Teşvik belgesi ekindeki makine ve teçhizat listelerinde değişiklik yapılması.....21	
8. Teşvik belgelerindeki yatırım süresinin uzatılması.....21	
9. Mücbir sebep veya fevkalade hal durumları.....21	
10. Yatırıma başladıktan sonra yatırım konusunun değiştirilmesi.....22	
11. Yatırımların başka bölgelere taşınması.....22	
12. Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın satılması veya devredilmesi.....22	
13. 5 yılını doldurmuş yatırım mallarının satış veya devri.....22	
14. İzinsiz satış halinde uygulanacak yaptırımlar.....22	
15. Yatırım destek ve teşvik uygulamalarındaki hükümlere aykırı davranışlara uygulanacak yaptırımlar.....22	
16. Eski yatırımlara yeni teşvik mevzuatının uygulanması.....22	
D. Finansal kiralama işlemlerinde teşvik uygulaması.....23	
1. Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilen yatırımlar için asgari tutar sınırlaması.....23	
2. Finansal kiralama yolu ile temin edilen makine ve teçhizata ilişkin gümrük vergisi ve KDV istisnası.....23	
3. Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın devri halinde sorumluluk.....23	
4. Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırım için kullanılması.....23	
5. Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ilişkin devir işlemleri.....23	
E. Teşvik ve destek unsurları.....24	
I. Gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve KDV iadesi.....24	
1. Gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnasından yararlanma koşulları.....24	
2. KDV iadesinden yararlanılabilecek yatırımlar.....24	
3. Gümrük vergisi muafiyeti kapsamında ithal edilebilecek mallar...24	
4. Gümrük vergisi muafiyetinden yararlanmada sınırlama.....24	
5. Otomobil ve motor üretimi yatırımlarına özel olarak tanınan gümrük vergisi muafiyeti.....25	
6. Teşvik belgesi müracaat tarihinden sonra yapılan makine teçhizat ithalatında uygulama.....25	
7. İthal edilen makine ve teçhizatın nitelik veya teknik bakımdan uygun olmaması.....25	
8. İthalata başlanmış ancak yatırım süresinin bitimine kadar gerçekleştirilememiş olması durumunda uygulama.....25	
9. Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat ithali...25	
10. Serbest bölgelerden kullanılmış komple tesis ithali.....25	
11. İthal veya yerli makine ve teçhizatın katma değer vergisi karşısındaki durumu.....25	
12. Teşvik belgeli yatırımlara ilişkin olarak belge kapsamında yapılan yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları.....26	
II. Faiz desteği.....26	
1. Faiz desteğinden yararlanmanın şartları.....26	
2. Faiz desteği kapsamında yatırımcılara sağlanan avantajlar.....26	
3. Stratejik yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımlarında bölge ayrımı.....26	
4. Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için faiz desteği uygulaması.....26	
5. Azami faiz desteği tutarı.....26	
6. Stratejik yatırımlarda faiz desteği ödemeleri.....26	
7. Döviz kredileri için faiz desteği.....26	
8. Teşvik belgelerinde yer alan faiz desteğinden yararlanma.....27	
9. Faiz desteği uygulamasında "aracı kurum".....27	
10. Faiz desteği uygulanmayacak yatırımlar.....27	
11. Kullanılan kredilerin faiz, anapara veya kar paylarının ödenmemesi durumunda uygulanacak yaptırımlar.....27	
12. Yatırımın devri halinde faiz desteği uygulaması.....27	
13. Kredinin amacı dışında kullanılmaması durumunda uygulanacak yaptırımlar.....27	
III. Sigorta primi işveren hissesi desteği.....27	
1. Sigorta primi işveren hissesi desteğinin kapsamı.....27	
2. Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmanın temel şartı.....28	
3. Primlerin geç ödenmesi durumunda uygulanacak yaptırımlar.....28	
4. Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına başlama zamanı.....28	
5. Gemi inşa yatırımlarında sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasının kapsamı.....28	
6. Alt işverenler tarafından istihdam edilen işçiler için sigorta primi işveren desteğinden faydalanma.....28	
7. Yatırımın devri halinde devralan tarafından destekten yararlanma.....28	
IV. Sigorta primi desteği.....28	
1. Sigorta primi desteğinin kapsamı.....28	
2. Sigorta primi desteğinden yararlanmanın temel şartı.....28	
3. Primlerin geç ödenmesinin yaptırımı.....28	
4. Sigorta primi desteği uygulamasına başlama zamanı.....28	
5. Alt işverenler tarafından istihdam edilen işçiler için destekten faydalanma.....28	
6. Yatırımın devri halinde destekten faydalanma.....29	
V. Gelir vergisi stopajı desteği.....29	
1. Gelir vergisi stopajı desteğinin kapsamı.....29	
2. Yatırımın tamamlanmaması veya teşvik belgesinin iptalinde uygulanacak yaptırımlar.....29	
3. Yatırımın devri halinde destekten faydalanma.....29	
VI. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması.....29	
1. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması.....29	
2. İndirimli kurumlar vergisi uygulanabilecek kazançlar.....29	
3. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması dışında tutulan mükellef ve yatırımlar.....29	
4. Vergi indiriminin uygulanabileceği yatırımlar.....29	
5. İndirimli vergi uygulamasından yararlanılmayacak harcamalar.....29	
6. İndirimli vergi uygulamasına başlama zamanı.....30	
7. İndirimli vergi oranı uygulamasında sınır.....30	
8. Yatırıma katkı tutarı ve yatırıma katkı oranı.....30	
9. Uygulanacak yatırıma katkı oranları ve kurumlar vergisi indirim oranları.....30	
10. Stratejik yatırımlar için uygulanacak yatırıma katkı oranları ve kurumlar vergisi indirim oranları.....30	
11. İndirimli vergi oranı geçici vergi dönemlerinde uygulanması...30	
12. İndirimli orandan yararlanma şartlarının ihlali halinde uygulanacak yaptırımlar.....30	
13. Sonraki yıllara devreden yatırım indirimi.....30	
14. Yatırımın devri halinde indirimli kurumlar vergi uygulaması.....30	
15. Tevsi yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazancın tespiti.....30	
16. "Yeniden değerlendirilmiş tutar" ve sabit kıymet tutarı".....31	
VII. Yatırım yeri tahsisi.....31	
VIII. Diğer vergisel destekler.....31	

Sunuş

Hükümet tarafından 6 Nisan 2012 tarihinde, temel amacı kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda, tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmek, üretimi ve istihdamı artırmak, uluslararası rekabet gücünü artıracak teknoloji ve araştırma geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımları özendirerek, uluslararası doğrudan yatırımları artırmak, bölgesel gelişmişlik farklılıklarını gidermek, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek olan yeni teşvik paketi açıklanmıştır.

Söz konusu teşvik paketi kapsamında yapılan açıklamalar, 19 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” ile yaşama geçirilmiştir. Yayımlandığı tarih itibarıyla yürürlüğe girmiş olan söz konusu Karar’da temel olarak, teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek olan yatırımlara sağlanan teşvik ve desteklerin neler olduğu ve bunların uygulanma koşullarına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Daha sonra çeşitli tarihlerde yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararları ile 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nda bazı değişiklikler yapılmıştır.

“Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararlar” ve bu karara ilişkin olarak yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğler” uyarınca teşvik ve destek unsurları hakkında genel bilgi vermek ve temel esaslar çerçevesinde muhtemel sorulara cevap verebilmek amacıyla **Teşvik Belgeli Yatırım Uygulaması** adlı çalışmamız hazırlanmıştır.

Çalışmamızda ele alınan konuların mevzuatın tümünü kapsamaması mümkün olmadığından, yatırımcıların her türlü sorusuna cevap vermesi de beklenmemelidir. Uygulamada ortaya çıkan tereddütlerle ilgili olarak özellikle Ekonomi Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılacak olan açıklamaların takip edilmesinin faydalı olacağını hatırlatmak isteriz. Bu çerçevede hazırlanmış olan çalışmamızın yeni yatırım planları bulunan girişimcilere yardımcı olmasını ümit ediyoruz.

Saygılarımızla,

EY Türkiye

“**Teşvik Belgeli Yatırım Uygulaması**” başlıklı çalışma, girişimcilere 2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (Karar) çerçevesinde belirlenen teşvik ve destek unsurları hakkında genel bilgi vermek amacıyla ve 5 Şubat 2017 tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan vergi ve teşvik mevzuatının ilgili hükümleri dikkate alınarak EY uzmanları tarafından hazırlanmıştır. Çalışmada yer alan bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve Kuzey Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim A.Ş.’ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Vergi mevzuatımızın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

A. Teşvik ve desteklerin uygulama alanı

1. Teşvik uygulamasının dayanağı

Uygulamanın dayanağı 19 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak aynı tarih itibarıyla yürürlüğe giren Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'dır (BKK veya Karar). Karar'da, teşvik belgeli yatırımlara Devlet tarafından sağlanacak teşvik ve destek unsurları hakkında hükümler yer almaktadır. 20 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3305 numaralı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ"de ise ilgili Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Ancak söz konusu 2012/3305 sayılı Karar'da;

- ▶ 13.10.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3802 sayılı,
- ▶ 15.02.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2013/4288 sayılı,
- ▶ 30.05.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2013/4763 sayılı,
- ▶ 09.05.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/6058 sayılı,
- ▶ 06.08.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/6588 sayılı,
- ▶ 05.03.2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/7273 sayılı,
- ▶ 08.04.2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2015/7496 sayılı,
- ▶ 27.08.2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2015/8050 sayılı
- ▶ 19.11.2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2015/8216 sayılı
- ▶ 05.10.2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2016/9139 sayılı
- ▶ 26.11.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9495 sayılı ve
- ▶ 22.02.2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/9917 sayılı

Bakanlar Kurulu Kararları ile bazı değişiklikler yapılmıştır.

220 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin 2012/1 Sayılı Tebliğ ile de 2012/3305 sayılı Karar'ın uygulama esasları belirlenmiştir. Bu tebliğ ile ayrıca 28 Temmuz 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2009/1) yürürlükten kaldırılmıştır. Ayrıca, 10.04.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/1 sayılı Tebliğ, 08.05.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/2 sayılı Tebliğ ve 25.09.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/3 sayılı Tebliğ ile 2012/1 sayılı Tebliğ'de bazı değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca 5 Ağustos 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 10 Seri Numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinde değişiklikler yapılmıştır.

Belirtilen mevzuattaki teşvik ve desteklere ilişkin ilgili kanunlarda hüküm değişiklikleri ile yeni hükümlerin eklenmesi 15 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6322 sayılı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 7 Eylül 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ve 27 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6770 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile ayrıca gerçekleştirilmiştir.

2. Düzenlemeden yararlanabilecek kişi ve kurumlar

Düzenlemeden, teşvik belgesi temin edilmesi şartıyla, gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, birlikler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları % 50'yi geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri yararlanabilecektir.

Kuruluş süreci tamamlanmamış tüzel kişiler adına yapılacak teşvik belgesi müracaatları değerlendirilmeye alınmamaktadır.

3. Teşvik ve desteklerden yararlanamayacak yatırımlar

Karara ilişkin Ek 4'de hangi yatırımların teşvik ve desteklerden yararlanamayacakları belirtilmiştir. Aşağıda liste olarak yer verilen bu yatırımlar, Karar'da yer verilen diğer şartların tamamını sağlasalar dahi Karar'daki teşvik ve destek unsurlarının hiç birinden yararlanamayacaklardır.

a. Tarım ve tarımsal sanayi

1. Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal früktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç)
2. Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
3. Küp şeker.
4. 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
5. Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
6. Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
7. 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.

b. İmalat, enerji ve madencilik yatırımları

1. Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar.
2. Kütlü pamuk işleme yatırımları.
3. İplik ve dokuma (yün ipliği, 15 Milyon Türk Lirasının üzerindeki iplik yatırımları, 5 Milyon Türk Lirasının üzerindeki dokuma yatırımları, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış/örülmemiş kumaş ve çuval üretimine yönelik yatırımlar hariç) konularında modernizasyon yatırımları dışındaki yatırımlar.
4. Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları (19/6/2012 tarihinden önce Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisansı alınmış olan komple yeni ve tevsî yatırımlar ile özgül yakıt tüketimini asgari %15 oranında azaltmaya yönelik modernizasyon cinslerindeki yatırımlar hariç) (2015/7496 sayılı karar MD.9)
5. Rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları (Kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan madencilik yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez).

6. Ek-5'de yer alan demir çelik ürünlerinin üretimine yönelik yatırımlar (Ancak, bu üretim konularında aşağıdaki kriterleri birlikte sağlayan işletmeler sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir.
 - a. Ortaklık yapısındaki bir veya birden fazla tüzel kişinin veya kamu kurum ve kuruluşunun hisseleri toplamının %25 veya daha fazla olmaması.
 - b. Başka bir işletmenin sermayesinin %25 veya daha fazlasına sahip olmaması.
 - c. Çalışan sayısı yıllık 250 kişiden az olması.
 - d. Yıllık net satış hasılatı 50 Milyon Euro veya mali bilançosu değeri 43 Milyon Euro karşılığı Türk Lirasını aşmaması.

Bu kriterler, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen belgelere de uygulanabilir).

7. Sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar (Ancak, söz konusu modernizasyon yatırımları ile 7'nci maddede belirtilen kriterleri birlikte sağlayan işletmelerin sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik yatırımları sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir).

c. Hizmetler sektörü

1. Okul öncesi, ilköğretim, ortaokul, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitime yönelik (kurslar, dershaneler vb.) yatırımlar.
2. Poliklinik, muayenehane ve müşterek muayenehane yatırımları.
3. Turizm yatırım/işletme belgeli (son düzenlemeler kapsamında otel işletmesi olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı olanlar dahil) oteller, butik oteller, tatil köyleri, özel konaklama tesisleri ve dağ/yayla evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri.
4. Ülke genelinde yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon/radyo yayıncılığı ve baskı, basım, matbaa ve ambalaj yatırımları dışındaki basın ve yayın yatırımları.
5. Sinema salonu yatırımları.
6. Müteahhitlik hizmetleri ve konut üretimine yönelik yatırımlar.
7. Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç).
8. Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dâhil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar.
9. Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları.
10. Petrol ürünleri (LPG dâhil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları.

11. Karayolları dinlenme tesisi yatırımları, mola noktaları.
12. Lokantalar, kafeteryalar, eğlence yerleri, günübirlik tesisler, termal kür tesisleri, sağlıklı yaşam tesisleri, yüzme havuzları.
13. Yat ithali yatırımları.
14. Taşıt kiralama yatırımları.
15. Halı yıkama yatırımları.
16. Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (Yazılım, AR-GE faaliyetleri, veri tabanı faaliyetleri, veri işleme, teknik test ve analiz faaliyetleri, ambalajlama faaliyetleri ile gösteri, sergi ve kongre faaliyetleri hariç).
17. Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları.
18. Kapalı alanı 500 m²'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları.
19. Komple yeni ve tevsi niteliğindeki tersane yatırımları.

4. Teşviki belirli şartlara bağlı yatırımlar

Karara ilişkin Ek 4'de bazı yatırımların, ancak Karar'da belirtilen şartların yerine getirilmesi durumunda teşvik ve destek unsurlarından yararlanabilecekleri belirtilmektedir. Bu yatırımlar ile teşvik ve destek unsurlarından yararlanma şartlarına aşağıda yer verilmiştir.

a. Tarım ve tarımsal sanayi

1. Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.
2. Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.
3. Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem.
4. Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem.
5. Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dâhil) 1.000 küçükbaş/dönem

şartı aranır.

b. İmalat sanayi

1. Düz örme konusunda yapılacak yatırımlarda toplam makine sistem sayısının asgari 60 olması şartı aranır.
2. Hazır beton yatırımlarında asgari 100 m³/saat ve üzerindeki komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

c. Hizmetler sektörü

1. Bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m² olan entegre lojistik yatırımları için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında alınmış L2 belgesinin yatırım süresi sonuna kadar ibraz edilmesi kaydıyla, teşvik belgesi düzenlenebilir. Söz konusu teşvik belgeleri kapsamına yük taşımacılığına yönelik araçlar dâhil edilmez.

2. Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolum ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.
3. Kültür yatırımları için, Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak kültür belgesine istinaden teşvik belgesi düzenlenebilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.
4. Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak turizm belgesini haiz eğlence merkezi ve temalı tesis gibi konaklama içermeyen turizm yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.
5. Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak Kültür veya Turizm Belgesini haiz fuar, kongre, sergi ve gösteri merkezi yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m², kongre merkezlerinde asgari koltuk sayısının 1000, gösteri merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 2500 olması şartı aranır.
6. Spor tesisi yatırımlarında asgari 10 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.
7. Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dâhil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dâhil edilmez.
8. Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 50 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.
9. Uydu, telsiz, kablo vb. iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımlarında nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.
10. Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.
11. Sadece vinç hizmetlerine yönelik yatırımlarda her bir vinç için asgari 100 ton kaldırma kapasitesi aranır. 500 ton kaldırma kapasitesinin altında kullanılmış vinç ithaline izin verilmez.
12. Çamaşır yıkama ve kurutma yatırımlarında asgari 2 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.
13. Yat inşa yatırımlarında teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yat boyunun asgari 24 metre olması şartı aranır.

B. Bölgesel sınıflandırma, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar

1. Bölgesel sınıflandırmanın amacı ve sınırları

2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistiki veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke genelinde İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması yapılmıştır. Karar ile yukarıda yer verilen Karar'daki sınıflandırmalar dikkate alınmak suretiyle iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik (SEGE) seviyelerine göre 6 gruba ayrılmıştır. İstatistiki bölge sınıflandırması kapsamında 6 gruba ayrılan iller aşağıda tablolar halinde belirtilmiştir.

2. Yatırım teşvik uygulamalarında bölgeler

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri Hariç)	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	Kahramanmaraş	Iğdır
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Nevşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri
			Sivas		

3. Bölgesel teşvik uygulaması kapsamında sağlanan teşvik ve destek unsurları

Bölgesel teşvik uygulaması kapsamında yararlanılabilecek teşvik ve destek unsurlarına bölgeler itibarıyla aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Destek unsurları	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
KDV istisnası	+	+	+	+	+	+
Gümrük vergisi muafiyeti	+	+	+	+	+	+
Yatırıma katkı oranı (%)	15	20	25	30	40	50
Yatırım/İşletme (%)	80/20	80/20	80/20	80/20	80/20	80/20
Vergi indirim oranı (%)	50	55	60	70	80	90
Sigorta primi işveren hissesi desteği	2	3	5	6	7	10
SGK işveren desteği sınırı (S.Y.T. %)	10	15	20	25	35	-
Yatırım yeri tahsis	+	+	+	+	+	+
KDV iadesi (*)	500 M TL ve üzeri yatırımlarda bina inşaat harcamaları için					
Faiz desteği	-	-	+	+	+	+
Gelir vergisi stopajı desteği	-	-	-	-	-	10 yıl
Sigorta primi işçi hissesi desteği	-	-	-	-	-	10 yıl

(*) 27 Ocak 2017 tarihinde yayımlanmış bulunan 6770 sayılı Kanun kapsamında getirilen değişiklik ile 50 milyon Türk lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017 yılında yüklenen ve 2017 yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin izleyen yıl içerisinde iadeye konu edilme hakkı getirilmiştir.

Teşvik edilmeyecek yatırım konuları, aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarlarının üzerindeki tüm yatırımlar, bölgesel ayırım yapılmaksızın genel teşvik uygulaması kapsamında gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi istisnasından yararlanacaklardır. Ayrıca, bu uygulama kapsamında sadece gemi inşa yatırımları için sigorta primi işveren hissesi desteği ve 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için gelir vergisi stopajı desteği sağlanmaktadır.

Bu kapsamda destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, kamu kurum ve kuruluşlarının destekleri ile diğer kuruluşların kamu kaynaklı desteklerinden yararlanamaz. Ayrıca söz konusu desteklerden yararlanan yatırım harcamaları için Ekonomi Bakanlığına teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükme aykırı davranılması halinde, her iki durumda da bu Karar kapsamında yararlanan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil edilir.

4. Yatırımların proje bazında farklı teşvik unsurları ile desteklenmesi

7 Temmuz 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6745 Sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yatırımların desteklenmesi hakkında farklı bir uygulama dönemi başlatılmış olup 2016/9495 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile konuya ilişkin esaslar belirlenmiştir.

a) Teşvik Unsurları

Yeni düzenlemeler kapsamında, Bakanlar Kurulu; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda ülkemizin mevcut veya gelecekte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlarını karşılama, arz güvenliğini sağlama, dışa bağımlılığını azaltma, teknolojik dönüşümü sağlama, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek olma niteliklerine ayrı ayrı ya da birlikte sahip olan ve proje bazında Ekonomi Bakanlığı tarafından desteklenmesine karar verilen yatırımlar için aşağıda yer verilen destek unsurlarının uygulanmasına karar verebilecektir;

Gümrük V. Muafiyeti	Makine ve teçhizat ithalatında gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası uygulaması Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yapılacaktır.
KDV Muafiyeti	
KDV İadesi	
Vergi indirimi veya istisnası	KDV istisnası desteği ile Destek Kararında yer alması durumunda vergi indirimi, vergi istisnası, gelir vergisi stopajı desteği ve KDV iadesi desteklerinin uygulaması Maliye Bakanlığı tarafından yapılacaktır.
GV Stopajı Desteği	
SGK İşveren Desteği	Destek Kararında sigorta primi işveren hissesi desteğinin öngörülmesi durumunda destek uygulaması Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yapılacaktır.
Nitelikli Personel Desteği	Nitelikli personel desteği kapsamında, Destek Kararında belirlenen nitelikli personel sayısı ve brüt ücretleri dikkate alınarak ücret desteği verilecektir. Bu desteğin uygulamasına, tamamlama vizesi tarihini takip eden aydan itibaren başlanacaktır. Bu desteğin hesaplanmasında, söz konusu personele ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları esas alınacaktır.
Faiz Desteği	Faiz desteği uygulamasında banka, vade tarihlerinde Bakanlığa bildirilecek faiz tutarlarının doğruluğundan ve kredinin yatırım için kullanılmasından sorumlu olacaktır. Faiz desteği uygulaması, Genel Müdürlük ve aracı kurumlar arasında yürürlükte bulunan protokol ve imzalanacak ek protokol çerçevesinde yürütülecektir.
Hibe Desteği	Hibe desteğinden yararlandırılması öngörülen projeler için yatırımın başlangıç tarihini müteakip yatırımcıların, Destek Kararında belirtilen süre ve limitlere uymak koşuluyla. Mayıs ve Kasım aylarında teşvik belgesi kapsamı sabit yatırım harcamalarını yeminli mali müşavir raporu ile Bakanlığa ibraz etmeleri halinde, söz konusu harcamalar Destek Kararı kapsamında değerlendirilerek tespit edilen hibe destek tutarı yatırımcıların hesabına aktarılacaktır.
Enerji Desteği	Enerji desteği ile ilgili olarak işletmelerin enerji giderinin hesaplanmasında, eski dönem borçları, gecikme faizleri, ceza bedelleri ve KDV hesaplamaya dahil edilmeyecek olup, enerjinin temin edildiği kurum veya kuruluşlarca düzenlenmiş ve bedeli peşin olarak fatura döneminde ödenmiş fatura değerleri dikkate alınacaktır.
Sermaye Katkısı	Sermaye katkısı, kamu alım garantisi ve/veya altyapı desteklerinin öngörülmesi durumunda, söz konusu desteğin/desteklerin uygulanması ilgili Destek Kararında belirtilen kurum veya kuruluşlar tarafından yapılacak ve Destek Kararında belirtilen altyapının yapımından sorumlu kurum veya kuruluş tarafından öncelikli olarak yerine getirilecektir.
Kamu Alım Garantisi	
Alt Yapı Desteği	
Yatırım Yeri Tahsisi	Yatırım yeri tahsisi, Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilecektir.
Kolaylaştırıcı Düzenlemeler Desteği	Destek Kararında belirtilen yatırımla ilgili izin, ruhsat, tahsis, lisans, tescil ve benzeri konularda istisna ve kolaylık öngörülmesi durumunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları gerekli işlemlerin yerine getirilmesinden sorumlu olacaklardır.

b) Müracaat ve müracaatta aranacak belge ve şartlar

Ekonomi Bakanlığı (Bakanlık), belirleyeceği yatırım konusunda bir veya birden fazla firmayı yatırım için davet edebilecek veya duyuru yapmak suretiyle çağrıda bulunabilecektir. Söz konusu davet veya duyuruya istinaden proje bazlı desteklerden yararlanmak isteyen yatırımcı firma, aşağıdaki bilgi ve belgelerle Bakanlığa müracaat edebilecektir.

- Kararın Ekindeki (Ek 1) örneğe uygun olarak hazırlanmış yatırımcı firma ve proje bilgileri, yatırımın fizibilitesi, etki analizi ve yatırıma sağlanması istenilen destekler ile gerekçeleri.
- Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı müracaat dilekçesi.
- Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri ve şahıs şirketleri için imza beyannamesi.
- Değerlendirme aşamasında Bakanlığın ihtiyaç duyabileceği diğer bilgi ve belgeler.

Müracaatlar, Bakanlık tarafından bu Kararın amacı ve aşağıda belirtilen kriterler dikkate alınarak değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Bu kriterler Karar'da aşağıdaki şekilde sayılmıştır:

- ▶ Ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayabilme,
- ▶ Ülkemizde üretim kapasitesi yetersiz olan ürünlerde arz güvenliğini sağlayabilme,
- ▶ Ülkemizin teknoloji açığı olan alanlarda teknoloji kapasitesini geliştirme,
- ▶ Dış ticaret açığı verilen alanlarda ithalat bağımlılığını azaltma,
- ▶ Yüksek katma değerli olma,

- Ülkemizde üretimi olmayan yeni nesil teknolojiler kullanılarak üretim yapılmasını sağlayabilme,
- Farklı sektörlerde ülkemize rekabet gücü kazandırabilme,
- Etkileşimde olduğu sektörlerde teknolojik dönüşümü hızlandırma ve bu sektörlerle pozitif dışsallık sağlayabilme,
- Yenilikçi ve Ar-Ge'ye dayalı yatırım olma,
- Cari işlemler dengesini olumsuz etkileyen ve hammadde sıkıntısı yaşanan sektörlerde gerçekleştirilecek yüksek katma değerli işlenmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırım olma,
- Ülkemizin hammadde potansiyelinin değerlendirilmesine olanak sağlayan entegre üretime yönelik yatırım olma,

c) Asgari yatırım büyüklüğü ve Destek Kararı'nın yayımlanması

Projelerin Karar kapsamında değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için **asgari sabit yatırım tutamını 100 milyon ABD Doları** olması gerekmektedir.

Değerlendirme sonucunda uygun bulunan proje veya projeler, Bakanlık tarafından Bakanlar Kuruluna sunulacak ve Bakanlar Kurulu tarafından desteklenmesine karar verilen projeler için Destek Kararı yayımlanacaktır.

Söz konusu "Destek Kararı"nda; Bakanlar Kurulunca belirlenecek yatırımın konusu, kapasitesi, tutarı ve süresi gibi yatırımın karakteristik değerleri, yatırımcının taahhütleri, yatırım için sağlanacak destekler, desteklerin uygulamasından sorumlu kurumlar ve desteklere ilişkin oran, süre ve miktarlar ile yatırım için öngörülen özel şartlar bulunacaktır.

Diğer taraftan, bu Karar kapsamında desteklenmesi uygun görülmeyen müracaatlar, **yatırımcının talep etmesi halinde** "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" kapsamında değerlendirilmeye alınabilecektir. Böylece, proje bazlı yatırım destekleri için uygun görülmeyen yatırımların, 2012/3305 sayılı Karar kapsamında teşvik ve desteklerden faydalandırılması mümkün olabilecektir.

d) Teşvik belgesi, yatırım süresi ve tamamlama vizesi

Bakanlar Kurulu tarafından Destek Kararı ile proje bazlı olarak desteklenmesine karar verilen projeler için Bakanlıkça yatırım teşvik belgesi düzenlenecektir.

Yatırımın başlangıç ve bitiş tarihleri Destek Kararı'nda belirlenecek olup, desteklenecek yatırımların ek süre de dâhil olmak üzere Destek Kararı'nda belirlenen sürede gerçekleştirilmesi esas olacaktır.

Yatırım tamamlama vizesinin, yatırımın tamamlanmasını müteakip, Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) personeli ile ihtiyaç duyulması halinde yatırım konusuna bağlı olarak diğer ilgili Bakanlıklardan görevlendirilecek personelden oluşacak heyet tarafından yapılacak ekspertiz işlemi sonucunda gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

e) Uygulamaya ilişkin açıklamalar

Karar'da, Destek Kararı'nda uygun görülen desteklerin ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanmasının zorunlu olduğu ve Bakanlığın Destek Kararlarında veya ilgili mevzuatta belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, bu Karar kapsamındaki uygulamaya yönelik belirli işlemleri diğer kurum ve kuruluşlar aracılığı ile yürütebileceği hüküm altına alınmıştır.

Karar'da ayrıca, yatırımın gerçekleşmemesi veya proje bazı desteklerden faydalanmasına mesnet teşkil eden taahhütlerin yerine getirilememesi ve talep edilmesi halinde projenin, yürürlükte olan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar hükümleri çerçevesinde değerlendirilebileceği belirtilmekle birlikte, bu Karar kapsamında yararlanılıp, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında sağlanmayan destekler ile varsa fazladan yararlandırılan desteklerin Kararın "Müeyyide" başlıklı 11. maddesinin birinci fıkrası hükümleri çerçevesinde geri alınacağı belirtilmiştir.

f) Şirket hisselerinin ve yatırımın devri

Yatırımın devri Destek Kararında belirlenen süre ve koşullar çerçevesinde Bakanlığın iznine ve Başbakanlığın onayına tabi olacaktır.

Diğer yandan, yatırımın devrine izin verilmesi halinde, devralan yatırımcı, yatırımın niteliklerini ve taahhütlerini yerine getirmek kaydıyla belirtilen istisna ve muafiyetler ile desteklerin kalan kısmından yararlandırılabilir.

Yatırımcı şirketin, Borsa İstanbul Pay Piyasasında halka arz yöntemi ile paylarını satması hariç olmak üzere, proje kapsamındaki yatırım tamamlanmadan hisselerini devretmesi işlemi de Bakanlığın iznine tabi olacaktır.

g) Müeyyideler

Karar'ın 11. maddesinde yapılan düzenlemeye göre, kamudan kaynaklanan nedenler hariç olmak üzere, yatırımın belirlenen süre içerisinde gerçekleştirilmesinden yatırımcı sorumlu olacaktır.

Yatırımcının Destek Kararı'nda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde

- İndirimli kurumlar vergisi veya istisna uygulaması ile
- Gelir vergisi stopajı teşviki

nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil edilecek iken, diğer destekler ise 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınacaktır.

Bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamayacaktır. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için ise, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemeyecektir.

Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınacaktır.

h) Yetki, denetim ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılacaklar

Bu Kararın uygulanmasını teminen Ekonomi Bakanlığına aşağıdaki yetkiler verilmiştir:

- Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- Makroekonomik politikalar ve gelişen şartları göz önünde bulundurarak gerekli tedbirleri almak ve bu yönde düzenlemeler yapmak,
- İlgili kişi, kurum ve kuruluşlardan gerekli görülen her türlü ilave bilgi, belge, görüş, izin, ruhsat ve benzerlerini istemek,
- Kararda öngörülen hâller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmak, görüş vermek, mücbir sebep ve fevkalade hal durumlarının varlığı hâlinde teşvik belgesi ile ilgili gerekli işlemleri yapmak ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları çözmek.
- Teşvik belgesinde öngörülen şartlara uyulup uyulmadığını denetlemek ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

Yatırımcılar, yatırım ve işletme döneminde yatırıma ilişkin taahhütlerin gerçekleşme bilgilerini ve yararlanılan destek miktarını Destek Kararı'nda belirlenen süre boyunca **her yılın Ocak ve Temmuz aylarında yeminli mali müşavir raporu** ile ibraz etmekle yükümlü olup, bu hususlar Bakanlık veya Bakanlıkça görevlendirilecek kurum ve kuruluşlar tarafından takip edilecektir.

Yeminli Mali Müşavirlik raporu ile tevsik edilmesi gereken bir başka işlem ise hibe desteğinden yararlanan projeler için geçerli olmaktadır. Destek Kararı ile hibe desteğinden yararlandırılması

öngörülen projeler için yatırımın başlangıç tarihini müteakip yatırımcıların, ilgili Karar'da belirtilen süre ve limitlere uymak koşuluyla. Mayıs ve Kasım aylarında teşvik belgesi kapsamı sabit yatırım harcamalarını yeminli mali müşavir raporu ile Bakanlığa ibraz etmeleri halinde, söz konusu harcamalar Destek Kararı kapsamında değerlendirilerek tespit edilen hibe destek tutarı yatırımcıların hesabına aktarılacaktır.

Destek Kararında uygulama için görevlendirilen kurum ve kuruluşlar, tevdi edilen görevleri belirlenen süre içinde tamamlamakla ve teşvik belgesinin düzenlenmesini müteakip, sorumlu oldukları destek tamamlanmaya kadar her yılın Ocak ayında yapılan işlemlerin son durumu ile ilgili olarak Bakanlığa bildirimde bulunmakla yükümlü olacaktır.

5. İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'da teşviklerden yararlanacak yatırım konuları

Karar'ın 4. maddesinde, bölgesel desteklerden yararlanacak olan yatırım konularının yukarıda yer verilen her bir il grubunun yatırım potansiyeli ve rekabet gücü dikkate alınarak Karar'a ekli 2-B sayılı listede gösterildiği belirtilmektedir. Başka bir deyişle her türlü yatırımın bölgesel teşviklerden yararlanması mümkün değildir. 5. sorunun cevabında bölgeler itibarıyla gruplandırılan illerde hangi yatırım konularının teşviklerden yararlanabileceğinin tespiti için Karar ekindeki 2 numaralı listeye bakılması gerekmektedir. Bu liste çok uzun olduğu için bu çalışmamızda sadece 4 büyük ilimizde teşviklerden yararlanacak sektörlere yer verilmiştir.

Örnek olması açısından, bu Karar çerçevesinde İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'da desteklenecek olan yatırım konularına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

İstanbul (1. bölge)

Sektör Kodu	Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler	Asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri
7	Derinin tabaklanması, işlenmesi (sadece İstanbul Deri İhtisas OSB ve Tuzla OSB'de yapılacak yatırımlar)	1 Milyon TL
14	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	1 Milyon TL
31	Sınai kalıp	4 Milyon TL
32	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	1 Milyon TL
34	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	1 Milyon TL
35	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL
42	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
45	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi
48	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL

Ankara (1. bölge)

Sektör Kodu	Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler	Asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri
1	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL
2	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL
3	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	2 Milyon TL
4	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8'de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilin apelenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL
8	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb. imalatı	1 Milyon TL
9	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL
10	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
11	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL
14	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	1 Milyon TL
22	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam, cam elyaf ve camdan elektrik izolatörleri ve seramik yalıtım malzemeleri imalatı	4 Milyon TL
27	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL
30	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
32	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	1 Milyon TL
33	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
34	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	1 Milyon TL
35	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL
36	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 4 Milyon TL
37	Hava taşıtları ve motorlarının bakım ve onarımı	1 Milyon TL
39	Mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
41	Oteller	3 yıldız ve üzeri
42	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
43	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
44	Lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
45	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi
48	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL
50	Seracılık	40 dekar

İzmir (1. bölge)

Sektör Kodu	Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler	Asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri
1	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL
2	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL
3	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	2 Milyon TL
8	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb. imalatı	1 Milyon TL
9	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL
10	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
11	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL
23	Seramikten yapılan sıhhi ürünler, seramik yalıtım malzemeleri, seramik karo ve kaldırım taşı imalatı	4 Milyon TL
27	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL
30	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
32	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	1 Milyon TL
33	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
34	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	1 Milyon TL
35	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL
36	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 4 Milyon TL
37	Hava taşıtları ve motorlarının bakım ve onarımı	1 Milyon TL
38	Motosiklet ve bisiklet üretimi	4 Milyon TL
39	Mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
41	Oteller	3 yıldız ve üzeri
42	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
43	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
44	Lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
45	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi
48	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL
50	Seracılık	40 dekar

Bursa (1. bölge)

Sektör Kodu	Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler	Asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri
1	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL
2	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL
3	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	2 Milyon TL
4	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8'de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilin apelenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL
9	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL
10	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
11	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL
14	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	1 Milyon TL
20	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	4 Milyon TL
27	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL
30	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
32	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	1 Milyon TL
33	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
34	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	1 Milyon TL
35	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL
36	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 4 Milyon TL
39	Mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
41	Oteller	3 yıldız ve üzeri
42	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
43	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
44	Lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
45	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi
47	Akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	1 Milyon TL
48	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL
50	Seracılık	50 Milyon TL

Karara ilişkin Ek2/a'da belirtilen dipnotların dikkate alınması gerekmektedir.

6. Büyük ölçekli yatırımlar

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinde yatırım tutarı 50 Milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar "Büyük Ölçekli Yatırımlar" olarak belirtilmiş olup, Karar'ın 3 numaralı ekinde sayılan ve aşağıdaki listede belirtilen yatırımlar büyük ölçekli yatırım olarak kabul edilmektedir.

Sıra No	Yatırım Konuları	Asgari Sabit Yatırım Tutarları (milyon TL)
1	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1.000
2	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	200
3	Liman ve Liman Hizmetleri Yatırımları	200
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları:	
	a) Motorlu Kara Taşıtları Ana Sanayi Yatırımları	200
	b) Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	50
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	50
6	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	
8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	
9	İlaç Üretimi Yatırımları	
10	Hava ve Uzay Taşıtları ve/veya Parçaları İmalatı Yatırımları	
11	Makine (Elektrikli Makine ve Cihazlar Dahil) İmalatı Yatırımları	
12	Metal Üretimine Yönelik Yatırımlar: Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerin cevher ve/veya konsantresinden nihai metal üretime yönelik yatırımlar (bu tesislere entegre madencilik yatırımları dahil)]	

7. Büyük ölçekli yatırımlar için sağlanan teşvik ve destek unsurları

Büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar için yararlanılabilecek teşvik ve destek unsurlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Destek unsurları	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
KDV istisnası	+	+	+	+	+	+
Gümrük vergisi muafiyeti	+	+	+	+	+	+
Yatırıma katkı oranı (%)	25	30	35	40	50	60
Yatırım/İşletme (%) (*)	80/20	80/20	80/20	80/20	80/20	80/20
Vergi indirim oranı (%)	50	55	60	70	80	90
Sigorta primi işveren hissesi desteği	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
SGK işveren desteği sınırı (S.Y.T. %)	3	5	8	10	11	-
Yatırım yeri tahsisi	+	+	+	+	+	+
KDV iadesi (*)	500 M TL ve üzeri yatırımlarda bina inşaat harcamaları için					
Faiz desteği	---	---	+	+	+	+
Gelir vergisi stopajı desteği	---	---	---	---	---	10 yıl
Sigorta primi işçi hissesi desteği	---	---	---	---	---	10 yıl

(*) 27 Ocak 2017 tarihinde yayımlanmış bulunan 6770 sayılı Kanun kapsamında getirilen değişiklik ile 50 milyon Türk lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017 yılında yüklenilen ve 2017 yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin izleyen yıl içerisinde iadeye konu edilme hakkı getirilmiştir.

8. Stratejik yatırım kapsamına dahil olan yatırımlar

Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

- Asgari sabit yatırım tutarının 50 Milyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).
- Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.
- Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu

yatırımla sağlanacak katma değer in asgari yüzde kırk olması. (rafineri ve petrokimya yatırımlarında bu şart aranmaz.)

- Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının elli milyon ABD Dolarının üzerinde olması.(Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda bu şart aranmaz.)

Karar'ın 4 numaralı ekinde belirtilen teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar bu madde kapsamında değerlendirilmez.

Asgari sabit yatırım tutarı üç milyar Türk Lirasının üzerinde olan öncelikli yatırımlar stratejik yatırım olarak kabul edilir. Ancak, bu yatırımlar için sağlanacak faiz desteği tutarı yedi yüzbin Türk Lirasını geçemez.

9. Stratejik yatırımlar için sağlanan teşvik ve destek unsurları

Stratejik yatırımlar için yararlanılabilecek teşvik ve destek unsurlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Destek unsurları	1 - 5. Bölge	6. Bölge
Gümrük vergisi muafiyeti	+	+
KDV istisnası	+	+
Yatırıma katkı oranı	% 50	% 50
Vergi indirim oranı	% 90	% 90
Yatırım / İşletme (*)	% 80/% 20	% 80/% 20
SGK işveren desteği	7 Yıl	10 Yıl
SGK işveren desteği sınırı (S.Y.T. %)	15	Sınırlama Yok
Faiz desteği puanı (TL / Döviz)	5/2	5/2
Faiz desteği üst sınırı (TL)	%5 - 50 Milyon TL	
Yatırım yeri tahsis	+	+
KDV iadesi (**)	500 M TL ve üzeri yatırımlarda bina inşaat harcamaları için	
GV stopajı desteği	---	10 Yıl
SGK işçi payı desteği	---	10 Yıl

(*) Yatırıma katkı tutarına mahsuben, yer verilen oranlarda yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulanabilir.

(**) 27 Ocak 2017 tarihinde yayımlanmış bulunan 6770 sayılı Kanun kapsamında getirilen değişiklik ile imalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgeli yatırımlara ilişkin olmak şartı ile 50 milyon Türk lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017 yılında yüklenilen ve 2017 yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin izleyen yıl içerisinde iadeye konu edilme hakkı getirilmiştir.

10. Öncelikli yatırım konuları

Bakanlık tarafından belirlenen aşağıda belirtilen yatırım konuları öncelikli yatırım konuları olarak belirtilmiş ve bu yatırımların 5. bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabileceği belirtilmiştir.

- Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar
- Özel sektör tarafından yapılacak şehirlerarası yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları ile şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları

- Test merkezleri, rüzgar tüneli ve bu mahiyetteki yatırımlar (otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik olanlar)
- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları
- Asgari elli bin metrekare kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları (konaklama ve alışveriş merkezi üniteleri hariç)
- Savunma Sanayii Müsteşarlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar
- Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları

(4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek istihraç ve/veya işleme yatırımları hariç)

8. Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan kreş ve gündüz bakımevleri ile okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları
9. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar
10. Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamları, aktarma organları/aksamları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar
11. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen geçerli bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları
12. Ek-4'te yer alan "Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar" hariç olmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği proje onayına istinaden, yıllık asgari 500 TEP (ton eşdeğeri petrol) enerji tüketimi olan mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek, mevcut duruma göre en az %20 oranında enerji tasarrufu sağlayan ve yatırım geri dönüş süresi azami 5 yıl olan enerji verimliliğine yönelik yatırımlar
13. Atık ısı kaynaklı olarak, bir tesisteki atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar (doğalgaza dayalı elektrik üretim tesisleri hariç)
14. Asgari 50 Milyon TL tutarındaki, sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğalgaz depolama yatırımları
15. Karbon elyaf üretimine veya karbon elyaf üretimi ile birlikte olmak kaydıyla karbon elyaftan mamul kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar
16. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar (US-97 Kodu: 2423, 30, 32, 33 ve 353) (Eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünler, büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri, radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları, tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saatler, hava ve uzay taşıtları)
17. Maden Kanuna istinaden düzenlenmiş geçerli Arama Ruhsatı veya Sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları
18. Yenilenebilir enerji yatırımlarına yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgar enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları.
19. Direk soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeleme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar.
20. Lisanslı depoculuk yatırımları
21. Nükleer enerji santrali yatırımları

Bu yatırımların 6. bölgede yapılması durumunda bulunduğu bölge desteklerinden faydalanılabilir.

Öncelikli yatırımlardan sabit yatırım tutarı 1 milyar Türk Lirası ve üzerinde olanlar için vergi indirim desteği, 5. bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 10 puan ilave edilmek suretiyle uygulanacaktır.

11. Cazibe Merkezleri Programı kapsamında sağlanan teşvikler

11 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9596 sayılı "Cazibe Merkezleri Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar ile cazibe merkezleri programı kapsamında yer alan iller ve söz konusu illerde gerçekleştirilecek yatırımlara ilişkin ek teşvik avantajları belirlenmiştir.

Bu doğrultuda, Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yer alan 4 ve 5. bölge illerindeki organize sanayi bölgeleri ile Kilis ilinde yer alan organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlara tabi olunan uygulama kapsamında 6. bölge için belirlenen destekler sağlanma imkanı getirilmiştir.

Adıyaman, Bayburt, Elazığ, Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Malatya ve Tunceli illerindeki organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar ile Kilis ilindeki organize sanayi bölgelerinde yapılacak bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar da tabi olunan uygulama kapsamında 6. bölge için belirlenen desteklerden aynı oran, miktar, süre ve şartlarda faydalanabilecektir.

Öte yandan, Cazibe Merkezleri Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar'da, üretim tesisi taşıma desteği kapsamında yatırımcıların;

- Nakdi taşınma desteğinden,
- Teşvik desteğinden,
- Yatırım ve üretim destek paketi kapsamındaki yatırım yeri tahsisi desteği ile faiz indirimli işletme kredisi desteğinden,
- Yeni yatırımlar için; yatırım ve üretim destek paketi kapsamındaki danışmanlık desteği ile faizsiz yatırım kredisi desteğinden

faydalanacağı belirtilmiştir.

Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yer alan "Üretim Tesisi Taşıma Destek Paketi" çerçevesinde Kalkınma Bankası tarafından desteklenmesi uygun görülen yatırımlar aşağıdaki şartlarda bu Karar kapsamındaki desteklerden de yararlanacaktır. Buna göre;

1. Program kapsamındaki illere taşınan tesise ilave yatırım yapılmaması veya yapılmakla birlikte asgari sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite şartlarının sağlanamaması durumunda;
 - a) Program kapsamındaki 4 ve 5. bölge illerine taşınan tesisler, taşınılan bölgede geçerli olan süre ve miktarlarda Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden,
 - b) 6. bölge illerine taşınan tesisler, anılan bölgede geçerli olan sürelerde Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Sigorta Primi Desteği ve Gelir Vergisi Stopajı Desteğinden,

2. Program kapsamındaki illere taşınmanın gerçekleşmesi ve ilave yatırımın asgari sabit yatırım tutarı ve kapasite şartlarını sağlaması halinde, taşınılan tesis bir önceki (a) maddesinde sayılan desteklerden, ilave yatırım ise bu desteklere ek olarak Gümrük Vergisi Muafiyeti, KDV İstisnası ve Vergi İndirimi desteğinden

yararlanacaktır.

Öte yandan, Cazibe Merkezleri Programı kapsamındaki illerde kurulacak çağrı merkezleri ve veri merkezlerine, kurulduğu bölgenin bölgesel teşviklerinden herhangi bir asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın yararlanabilme imkanı getirilmiştir.

› 12. Alt bölge desteklerinden faydalanabilecek durumlar

Büyük ölçekli yatırımlar veya bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, yatırımın Organize Sanayi Bölgesinde (OSB) gerçekleştirilmesi veya yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

6. bölgede gerçekleştirilecek büyük ölçekli ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki yıl ilave edilmek, vergi indirimi desteği ise bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.

5 Ekim 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9139 sayılı BKK ile getirilen düzenleme kapsamında, Endüstri Bölgesi'nde imalat sanayine yönelik yatırımlara da bir alt bölge teşviklerinden yararlanma hakkı tanınmıştır. Bu kapsamda, büyük ölçekli yatırımlar veya bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, Endüstri Bölgesi'nde gerçekleştirilmesi halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

2016/9139 sayılı BKK'da ayrıca, aynı Karar'ın ekinde yer alan Ek-6 ile belirlenen OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımların İstanbul ili hariç olmak üzere 1, 2 ve 3. bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4. bölgede uygulanan, 4, 5 ve 6. bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanacağı ifade edilmiştir. Söz konusu yatırımlara ilişkin asgari sabit yatırım tutarının 1 ve 2. bölgelerde 1 milyon TL, diğer bölgelerde ise 500 bin TL'dir.

22 Şubat 2017 tarihinde yayımlanan 2017/9917 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile getirilen değişiklikler kapsamında; Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yer alan 4 ve 5. bölge illerindeki organize sanayi bölgeleri ile Kilis ilinde yer alan organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlara tabi olunan uygulama kapsamında 6. bölge için belirlenen destekler sağlanma imkanı getirilmiştir. Bu çerçevede; Adıyaman, Bayburt, Elazığ, Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Malatya ve Tunceli illerindeki organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar ile Kilis ilindeki organize sanayi bölgelerinde yapılacak bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar da tabi olunan uygulama kapsamında 6. bölge için belirlenen desteklerden aynı oran, miktar, süre ve şartlarda faydalanabilecektir.

› 13. Yatırımlar için belirlenmiş bulunan asgari tutar sınırlaması

Yatırımın, genel teşvik sistemi kapsamında destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının, 1. ve 2. bölgelerde yapılacak yatırımlarda 1.000.000 Türk Lirası; 3, 4, 5 ve 6. bölgelerde yapılacak yatırımlarda 500.000 Türk Lirası olması gerekmektedir. Ancak büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel yatırımların Karar'ın ekindeki (Ek 2 ve Ek 3) listelerde yer alan asgari sabit yatırım tutarı ve/veya asgari kapasite şartını sağlaması gerekmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşları adına düzenlenen teşvik belgeleri için asgari sabit yatırım tutarı şartı ve yatırım tamamlama vizesi şartı aranmayacaktır.

› 14. Maddi olmayan duran varlıklarla ilgili sınırlama

Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen marka, lisans, know-how, vb. maddi olmayan duran varlıkların oranı teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının % 50'sini aşamaz.

› 15. Ar-Ge ve çevre yatırımlarına ilişkin teşvik unsurları

Bölge ayrımı yapılmaksızın araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) ve çevre yatırımları KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz desteğinden yararlandırılır. Söz konusu yatırımlar, 6. bölgede gerçekleştirilmesi halinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi desteğinden de yararlanabilir.

Ayrıca Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar öncelikli yatırım olarak 5. bölge teşviklerinden faydalanabilir. Söz konusu yatırımların 6. bölgede yapılması durumunda ise bu bölgeye sağlanan desteklerden faydalanması mümkündür.

C. Yatırımların teşvik belgesine bağlanması uygulaması

1. Teşvik belgesi için başvuru yapılması gereken yer

Teşvik belgesi düzenlenmesi için Ekonomi Bakanlığı'na müracaat edilmesi gerekmektedir. Öte yandan, sabit yatırım tutarı 10 milyon TL tutarını aşmayan bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan yatırımlar için yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilmektedir.

2. Yerel birimlere yapılabilecek başvurular

Genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan, sabit yatırım tutarı 10 Milyon Türk Lirasını aşmayan aşağıda belirtilen yatırımlar için firmanın tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

Sektörün US 97 KODU	Yatırım konuları
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı
17	Tekstil ürünleri imalatı (Yün ipliği hariç olmak üzere, tekstil elyafının hazırlanması ve eğirilmesi konusunda sadece modernizasyon yatırımları ve halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş ile çuval hariç olmak üzere tekstil dokumacılığı konusunda sadece modernizasyon yatırımları)
18	Giyim eşyası imalatı
19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) ; hasır ve buna benzer, örülerek yapılan maddelerin imalatı
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
23	Rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı (Madencilik yatırımları hariç)
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
25	Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı
26	Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
27	Ana metal sanayi (2710 demir çelik ana sanayi hariç)
28	Metal eşya sanayi
29	B.y.s. makine ve teçhizat imalatı
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı
31	B.y.s. elektrikli makine ve cihazların imalatı
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı
33	Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı
34	Motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı
35	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (Gemi ve yat inşa yatırımları hariç)
36	Mobilya imalatı; b.y.s. diğer imalat
	Ürün paketleme hizmeti yatırımları
	Belediye ve il özel idarelerinin hizmet ve altyapı yatırımları

3. Teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaatta aranacak belgeler

- a) Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı müracaat dilekçesi.
- b) Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri, kamu kurumları ve şahıs şirketleri ile gerçek kişiler için imza beyannamesi.
- c) 3305 Sayılı Karara ilişkin 2012/1 Numaralı Tebliğ ekinde yer alan örneğe uygun olarak hazırlanmış, her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı ve kaşeli yatırım bilgi formu ve taahhütname ile makine ve teçhizat listeleri.
- d) Ekonomi Bakanlığına yapılacak müracaatlarda, 400 Türk Lirası tutarındaki meblağın Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ait hesaba yatırıldığına dair belge, müracaatın yerel birimlere yapılması durumunda, yukarıda belirtilen meblağın 100 Türk Lirası tutarındaki kısmının ilgili yerel birim hesabına yatırıldığına, bakiye kısmının ise Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi hesabına yatırıldığına dair belge. Yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılmış komple tesis ithal edilebilmesine yönelik olarak Bakanlığa yapılacak müracaatlarda 10.000 TL ödenmesi gerekmektedir.
- e) Firmanın ortaklık yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örneği.
- f) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak müracaatlar hariç olmak üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve/veya taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazı veya Kurumun elektronik bilgi iletişim ortamından alınacak barkodlu çıktı.
- g) Yenilenebilir enerji yatırıma yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgar enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları 3/10/2013 tarihli ve 28784 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği hükümlerine göre "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" şartı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı. Teşvik belgesi talebinde bulunulmadan önce yatırımın karakteristiğine bağlı olarak ilgili mevzuatı gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gereken ve tebliğ ekinde belirtilen bilgi ve belgeler.
- h) Stratejik yatırımlar için ayrıca, yatırım konusu ile ilgili olarak sektörel, mali ve teknik analizlerin yanında 10. maddede belirtilen kriterlerin her birinin yerine getirildiğini tevsik eden bilgi, belge, hesap ve tabloları içeren fizibilite raporu.
- i) Yatırımın sektörüne, büyüklüğüne veya teşvik uygulamalarına bağlı olarak Genel Müdürlüğe talep edilebilecek diğer bilgi ve belgeler.

4. Teşvik belgesi kapsamına girmeyen harcamalar

1. Müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmez.
2. Teşvik belgesi kapsamında;
 - a. Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımlarında tekne kabuğu ithali hariç olmak üzere; ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,
 - b. Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,
 - c. Karayolu nakil vasıtaları ve her türlü binek araçları (sağlık ve belediye hizmetlerinde kullanılan araçlar, trafiğe çıkamayacak nitelikte olup apron veya limanda kullanılan araçlar ve madencilik ve hazır beton yatırımlarında kullanılan araçlar ile Kararın 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen araçlar hariç),
 - d. Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter,
 - e. Porselenden, seramikten ve camdan mamul sofa ve mutfak eşyası,

değerlendirmeye alınmaz.

3. (2) numaralı bölümde belirtilenler dışında, teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyecek harcamalar sektörel özellikler dikkate alınarak proje bazında belirlenir.
4. Teşvik belgelerine ait ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerinde inşaat malzemelerine yer verilmez.

Teşvik belgesi düzenlenmesine yönelik müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamalarının teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

5. Yatırıma başlama tarihi

Yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, yatırıma başlama tarihinden sonra arazi-arsa, altyapı, bina-inşaat, makine ve teçhizat (avans ve ön ödemeler dahil) ile diğer yatırım harcamalarına yönelik olarak, teşvik belgesinin ilk düzenlendiği tarihteki sabit yatırım tutarı esas alınmak üzere; bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının en az % 10'u oranında (sabit yatırım tutarı 50 Milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar için ise en az 5 Milyon Türk Lirası), tutarında harcama yapılması gerekmektedir.

6. Teşvik belgesi kapsamında yapılabilecek yatırımlar

Teşvik belgeleri kapsamında yapılacak yatırım cinsleri komple yeni, tevsî, modernizasyon, ürün çeşitlendirme ve entegrasyondan oluşur.

Komple yeni yatırım

Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa ve bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi veya mevcut tesisi ile altyapı bütünlüğü bulunmayan yatırımları komple yeni yatırım sayılır.

Tevsi

Mevcut bir yatırıma üretim hattı veya makine ve teçhizat ilavesiyle kapasitenin artırılmasına yönelik olan ve mevcut tesis ile alt yapı müşterekliği oluşturarak bir bütün teşkil eden yatırımlar tevsi yatırımlardır.

Modernizasyon

Mevcut tesislerin üretim hatlarında teknik ve/veya ekonomik ömrünü tamamlamış makine ve teçhizata uygun parçaların eklenmesini veya mevcut makine ve teçhizatın yenileri ile değiştirilmesini, tesiste eksik kalmış bölümlerin tamamlanmasını, nihai ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesini veya modelinin değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Ürün çeşitlendirmesi

Mevcut tesisler ile altyapı müşterekliği olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırımla farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımları.

Entegrasyon

Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünleyici nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımlardır.

7. Teşvik belgesi ekindeki makine ve teçhizat listelerinde değişiklik yapılması

Teşvik belgesi ekinde yer alan ithal ve yerli olarak temin edilecek makine ve teçhizat listelerinde yapılacak değişiklik talepleri, teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaat edilen merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak kullanılmış komple tesislerin teşvik belgesi kapsamına dahil edilmesine ilişkin müracaatların Ekonomi Bakanlığına yapılması gerekmektedir.

İthal ve yerli makine ve teçhizat listelerinde yer alan fiyatların, her bir makine ve teçhizat itibarıyla % 100'e kadar artış veya % 50'ye kadar azalışlarında liste tadilatı yapılmaksızın doğrudan işlem yapılabilir.

Teşvik belgesinde kayıtlı olan değerler nihai değerler olmayıp, yatırımın her aşamasında tevsik edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesini düzenleyen merci tarafından değişiklik yapılabilir. Teşvik belgesinin sabit yatırım tutarında % 50'nin üzerinde artış veya azalışlarda ise yatırımcılar, teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat ederek, teşvik belgesinin revizesi talebinde bulunabilirler.

Yatırıma başlama tarihinden sonra temin edilen, ancak makine teçhizat listelerinde yer almayan makine ve teçhizatın proje ile uyumlu olanları, yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde teşvik belgesi kapsamına dahil edilebilir

8. Teşvik belgelerindeki yatırım süresinin uzatılması

Teşvik belgesi kapsamı yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülecek sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi halinde, yatırım harcaması yapılmış olması kaydıyla Yatırım Takip Formu (2012/1 No.lu Tebliğ'in 6 numaralı ekidir) ile birlikte teşvik belgesinin düzenlendiği mercie süre uzatımı talebinde bulunulması mümkündür. Süre uzatımı talebinde bulunan yatırımcıya teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir. Hesaplanan ek sürenin bir yıldan az olması halinde ek süre bir yıl olarak uygulanır.

Aşağıda yer verilen mücbir sebep veya fevkalade hal durumları nedeniyle yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri halinde, yatırımın verilen ek süre de dahil gerçekleştirilemediğinin tevsik edilmesi durumunda Ekonomi Bakanlığınca proje bazında ek süre verilebilir

9. Mücbir sebep veya fevkalade hal durumları

Yatırımların teşvik belgesine bağlanması ve tamamlama vizesi işlemleri sonuçlanıncaya kadar devam eden işlemlerle ilgili olarak;

- a) Tabii afetler ve yangın (İlgili resmi kurumlardan alınacak yazı ile varsa sigorta hasar ekspertiz raporu aranır),
- b) Yatırımcının faaliyetlerinden kaynaklanmayıp diğer nedenlerle kamu idarelerinin aldığı kararlar ve uygulamalar sonucu yatırımcının faaliyet ve/veya yatırım yapamaz hale gelmesi (İlgili kamu kurumundan alınacak yazı aranır),
- c) Grev ve lokavt (İl çalışma müdürlüklerinden alınacak yazı aranır),
- d) Devletçe konulan yasaklar, savaş ve abluka hali,
- e) Yatırımcının çoğunluk hissesi sahiplerinin ölümü (Mahkeme kararı aranır),
- f) Yatırım konusu makine ve teçhizatın, yatırımcının iradesi ve kusuru dışında çalınma vb. sebeplerle elden çıkması (Resmi kurumlardan alınacak yazı aranır),

halleri mücbir sebep ve fevkalade hal durumları olarak değerlendirilir.

10. Yatırıma başlandıktan sonra yatırım konusunun değiştirilmesi

Yatırım konusu değişikliği talepleri için teşvik belgesi müracaatını değerlendiren mercie müracaat edilmesi gerekmektedir. Yatırımcı tarafından yeni yatırıma ilişkin olarak verilecek yatırım bilgi formuna istinaden yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak, teşvik

belgesi üzerinde yatırım konusuna ilişkin gerekli değişikliklerin yapılması mümkündür. Yatırım konusu değişikliğinden önce satın alınmış ancak, yeni yatırım konusu ile ilgili olmayan makine ve teçhizat için uygulanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

› 11. Yatırımların başka bölgelere taşınması

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgari 5 yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekmektedir. Ancak Ekonomi Bakanlığından izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınması mümkündür.

Aşağıdaki durumlarda, mevcut bölgede yararlanılan destekler taşınılan bölgenin yararlandığı desteği aşar ise aşan kısım ve taşınılan bölgede bulunmaz ise bu desteklerin tamamı ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

- ▶ Bulunduğu bölgeden daha az destek alan üst bölgelere taşınması,
- ▶ Aynı bölgede bulunan OSB'den OSB dışına taşınması,
- ▶ İlgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınması.

İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir.

Genel teşvik uygulamasından yararlanan yatırımların yer değişikliği talepleri, yatırım dönemi de dâhil olmak üzere Bakanlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

› 12. Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın satılması veya devredilmesi

Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın, devir, satış, ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip 5 yılı doldurmuş olması halinde serbesttir.

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımını tamamlamış ancak tamamlama vizesi yapılmamış yatırımlarla ilgili makine ve teçhizatın, teminini müteakip 5 yıl geçtikten sonra satışının yapılmış olması ve işletmenin asgari 5 yıl süreyle faaliyette bulunmuş olması şartıyla, Bakanlıkça herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

› 13. 5 yılını doldurmamış yatırım mallarının satış veya devri

Tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın 5 yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartıyla veya bütünü ile birlikte;

- a) Teşvik belgeli bir başka yatırım için devri,
 - b) Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,
 - c) İhracı,
 - d) Kiralanması,
- Bakanlığın iznine tabidir.

Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler geri alınmaz. Ancak yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde, izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler de ilgili mevzuat çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

› 14. İzinsiz satış halinde uygulanacak yaptırımlar

5 yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satılması veya satılmasına sebebiyet verilmesi halinde konu hakkında en kısa sürede Ekonomi Bakanlığına bilgi verilir. Bu durumda, satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve katma değer vergisi ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

› 15. Yatırım destek ve teşvik uygulamalarındaki hükümlere aykırı davrananlara uygulanacak yaptırımlar

Belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren, diğer kurum, kuruluş veya firmalara karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle icra veya iflas yoluyla yapılan işlemler de dahil belge kapsamındaki makine ve teçhizatı öngörülen sürelerden önce satan veya satılmasına sebebiyet veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları tamamlamayan, asgari yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri kısmen veya tamamen iptal edilebilmektedir.

› 16. Eski yatırımlara yeni teşvik mevzuatının uygulanması

Daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin ilgili olduğu karar ile diğer ilgili kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde devam edilmektedir.

Ancak, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na istinaden 1 Ocak 2012 tarihinden bu Karar'ın yayımı tarihine (19 Haziran 2012) kadar geçen dönemde yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri, talep edilmesi halinde bu Karar'ın lehte olan hükümlerinden yararlanır.

D. Finansal kiralama işlemlerinde teşvik uygulaması

1. Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilen yatırımlar için asgari tutar sınırlaması

Teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın tamamının veya bir kısmının finansal kiralama yolu ile temini mümkündür. Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgari 200.000 Türk Lirası olması gerekmektedir.

2. Finansal kiralama yolu ile temin edilen makine ve teçhizata ilişkin gümrük vergisi ve KDV istisnası

Finansal kiralama şirketi, finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatlar için, teşvik belgesi sahibi yatırımcı ile sözleşme yapması ve sözleşme kapsamı yatırım mallarını sözleşme yaptığı yatırımcıya kiralaması durumunda gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası desteklerinden yararlanabilir. Ancak bunun için teşvik belgesini düzenleyen ilgili merci tarafından finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat listesinin onaylanmış olması gerekir.

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmesine gerek yoktur. Yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak, teşvik belgesini düzenleyen merci tarafından onaylanan finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizat listesi ile yerli temin ve/veya ithalat işlemleri yapılır. Bu işlemlerde yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

3. Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın devri halinde sorumluluk

Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın, yatırımcının mülkiyetine geçiş tarihine kadar Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nün izni olmaksızın üçüncü kişilere satışı veya kiralanması durumunda her türlü sorumluluk finansal kiralama şirketine aittir. İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumunda, yatırımcının mülkiyetine geçmemiş makine ve teçhizat için faydalanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde finansal kiralama şirketinden geri alınır.

Ancak, makine ve teçhizatın yatırımcının mülkiyetine geçmiş olması durumunda ilgili yasal düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla yatırımcı sorumludur.

4. Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırım için kullanılması

Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırımcıya devrinin talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatı üzerine yeni sözleşmeye istinaden devir işlemi yapılabilir. Bu durumda yatırım bütünlüğünün bozulması halinde söz konusu makine ve teçhizatın yeniden temin edilmesi gerekir. Ayrıca yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan

yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

5. Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ilişkin devir işlemleri

Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri, finansal kiralama şirketi ve yatırımcının birlikte müracaat etmeleri halinde, 2012/1 numaralı Tebliğ'in 21. madde hükümleri (Devir, satış, ihraç ve kiralama) çerçevesinde Gelir Vergisi Kanunu ile Finansal Kiralama Kanunu'nun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla değerlendirilir.

Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırımcıya devrinin talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatı üzerine yeni sözleşmeye istinaden devir işlemi yapılabilir. Bu durumda yatırım bütünlüğünün bozulması halinde söz konusu makine ve teçhizatın yeniden temin edilmesi gerekir. Ayrıca yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın başka bir finansal kiralama şirketine devri, ancak yatırımcının uygun görüşü ve Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nün onayına istinaden yapılabilir.

Teşvik belgesi kapsamında temin edilmiş olan makine ve teçhizatın tamamı veya bir kısmı, finansal kiralama şirketi tarafından bizzat kiracıdan satın alınarak da (sat ve geri kirala) finansal kiralama işlemine konu edilebilir. Ancak, tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte satış için asgari süreleri doldurmayan veya tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgeleri kapsamındaki makine ve teçhizat için Genel Müdürlüğün izni gerekir.

E. Teşvik ve destek unsurları

I. Gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve KDV iadesi

› 1. Gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnasından yararlanma koşulları

Karara ilişkin Ek 4'de yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile aranan şartları sağlamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarının üzerindeki teşvik belgesine bağlanan tüm yatırımlar, bölgesel ayırım yapılmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile KDV istisnasından yararlanabilir.

› 2. KDV iadesinden yararlanılabilecek yatırımlar

Sabit yatırım tutarı 500 Milyon Türk Lirası üzerindeki yatırımlar kapsamında yapılacak bina inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir. Bu yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi, izleyen yıl talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunması konusunda Maliye Bakanlığı'na yetki verilmiştir.

İmalat sanayiine yönelik teşvik belgeli yatırımlar kapsamında yapılan inşaat işleri harcamaları nedeni ile yüklenilen ancak indirim yoluyla telafi edilemeyen KDV tutarlarına ilişkin iade hakkı getirilmiştir.

Katma Değer Vergisi Kanunu'na eklenen "Geçici Madde-37" ile imalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgeli yatırımlara ilişkin olmak şartı ile;

- a) Asgari 50 milyon Türk lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017 yılında yüklenilen ve 2017 yılının altı aylık dönemleri itibarıyla indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin altı aylık dönemleri izleyen bir yıl içerisinde,
- b) 50 milyon Türk lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017 yılında yüklenilen ve 2017 yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin ise izleyen yıl içerisinde

talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iadesi hakkı getirilmiştir.

› 3. Gümrük vergisi muafiyeti kapsamında ithal edilebilecek mallar

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı, makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve 50 metrenin üzerindeki yat inşaat yatırımları ile ilgili tekne kabuğu ithali, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muafittir.

› 4. Gümrük vergisi muafiyetinden yararlanmada sınırlama

Teşvik belgesi kapsamında otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motorlu haiz olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon, (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmiksler, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilir. Ayrıca, makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilir.

› 5. Otomobil ve motor üretimi yatırımlarına özel olarak tanınan gümrük vergisi muafiyeti

Otomobil üretimine yönelik olarak asgari 100 bin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az 100 bin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının % 20'sinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara A, B ve C segmentlerinden otomobil ithaline izin verilebilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen toplam otomobil sayısı, belgede kayıtlı ilave kapasitenin % 15'ini aşamaz. Ancak, belge kapsamında motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin % 15'ine kadar daha (motor üretim kapasitesinin, otomobil üretim kapasitesinden fazla olması durumunda otomobil kapasitesi dikkate alınır) yukarıda belirtilen segmentlerden ilave otomobil ithaline izin verilebilir.

› 6. Teşvik belgesi müracaat tarihinden sonra yapılan makine teçhizat ithalatında uygulama

Teşvik Belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Bakanlığın görüşüne istinaden Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca, teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatta, bir defada verilebilecek teminat süresi altı ay olup, sürenin başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Bu süre içerisinde teşvik belgesinin düzenlenmemiş olması halinde süre bitimi müteakip üç ay içerisinde süre uzatımı için doğrudan Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaat edilir. Verilecek ek sürenin başlangıcı bir önceki sürenin bittiği tarihtir. Teminatın çözümü için, teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaat edilmesi gerekir. Aksi takdirde teminat irat kaydedilir.

› 7. İthal edilen makine ve teçhizatın nitelik veya teknik bakımdan uygun olmaması

Teşvik belgesinin yatırım süresi içerisinde;

- Evsafa uygun çıkmaması sonucu, eşyanın serbest dolaşıma girişini müteakip garanti süresi içinde yurt dışı edilecek makine ve teçhizatın
- Tamir, bakım veya diğer nedenlerle yurt dışına gönderilecek makine ve teçhizatın,

mahrece iade işlemleri için doğrudan gümrük idaresine başvurulmalıdır. Mahrece iade işlemine konu yatırım mallarının yurtdışı edilmesinden itibaren bir yıl içerisinde aynı veya

yenisinin yurda giriş işlemleri, Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nün herhangi bir iznine tabi olmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile KDV istisnasından yararlandırılmak suretiyle doğrudan gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

› 8. İthalata başlanmış ancak yatırım süresinin bitimine kadar gerçekleştirilememiş olması durumunda uygulama

Yatırım süresi içerisinde ilgili kambiyo mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanmış veya bedeli kısmen ya da tamamen ödenmiş ancak ithalatı gerçekleştirilememiş makine ve teçhizatın ithaline, gümrük idarelerince belge kapsamında sağlanan destek unsurları uygulanmak suretiyle izin verilir.

› 9. Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat ithali

İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç) ile İthalat Rejimi Kararı'nın 7. maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizatların ithali ve kullanılmış komple tesisin proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda ithali Bakanlıkça uygun görülebilir. Baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim, konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat ithal edilemez.

› 10. Serbest bölgelerden kullanılmış komple tesis ithali

Türkiye'deki serbest bölgelerden yapılacak kullanılmış komple tesis ithali taleplerinde; Bakanlığın Serbest Bölgeler, Yurt Dışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden alınmış mevcut tesisin faaliyet ruhsatı ile tesisin ülke içerisine ithalinde serbest bölgeler mevzuatı açısından herhangi bir sakınca bulunmadığına ilişkin uygunluk yazısının Genel Müdürlüğe ibrazını müteakip, Genel Müdürlük personeline kullanılmış komple tesisin bulunduğu serbest bölgede yapılacak ekspertiz neticesinde düzenlenecek rapora istinaden teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilebilir.

› 11. İthal veya yerli makine ve teçhizatın katma değer vergisi karşısındaki durumu

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde, yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizat teslimleri ile yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralalarının KDV'den istisna olduğu hükmü yer almaktadır. Maddenin devamında yatırımın teşvik belgesinde

öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde zamanında alınmayan verginin alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceği belirtilmektedir. Anılan madde uyarınca zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren geçerli olacaktır.

2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 10. maddesinde, teşvik belgesi kapsamında uygun görülen makine ve teçhizatın ithali ve yerli teslimlerinin Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamında katma değer vergisinden istisna edileceği belirtilmektedir.

› 12. Teşvik belgeli yatırımlara ilişkin olarak belge kapsamında yapılan yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralama

6770 sayılı Kanun kapsamında, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinin (d) bendine eklenen hüküm ile yatırım teşvik belgeli yatırımlar için belge dahilinde gerçekleştirilecek yazılım ve gayri maddi hak teslimleri de KDV istisnası kapsamına dahil edilmiştir.

II. Faiz desteği

› 1. Faiz desteğinden yararlanmanın şartları

Faiz desteğinden yararlanmak için;

1. Yatırımın bölgesel (1. ve 2. bölgeler hariç), stratejik veya Ar-Ge ve çevre yatırımları mahiyetinde olması,
2. Kredilerin bankalardan temin edilmiş olması,
3. Vadelerinin en az bir yıl olması, gerekmektedir.

› 2. Faiz desteği kapsamında yatırımcılara sağlanan avantajlar

Teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının % 70'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının aşağıdaki tabloda yer verilen puanları, Ekonomi Bakanlığınca da uygun görülmesi halinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilmektedir.

Bölgeler	Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar		Stratejik ve Ar-Ge ve çevre yatırımları	
	TL kredi	Döviz veya döviz endeksli kredi	TL kredi	Döviz veya döviz endeksli kredi
1	---	---	5 puan	2 puan
2	---	---	5 puan	2 puan
3	3 puan	1 puan	5 puan	2 puan
4	4 puan	1 puan	5 puan	2 puan
5	5 puan	2 puan	5 puan	2 puan
6	7 puan	2 puan	5 puan	2 puan

› 3. Stratejik yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımlarında bölge ayrımı

Stratejik yatırımları, araştırma ve geliştirme yatırımları ile çevre yatırımlarına ilişkin faiz desteği; bölge ayrımı yapılmaksızın Ekonomi Bakanlığınca da uygun görülmesi hâlinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilmektedir.

› 4. Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için faiz desteği uygulaması

Faiz desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek olanlar için de faiz veya kar payı ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz desteği uygulanabilir.

› 5. Azami faiz desteği tutarı

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz desteği tutarları ile bölge ayrımı olmaksızın Ar-Ge ve çevre yatırımları ile stratejik yatırımlarda uygulanacak azami faiz desteği tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Stratejik yatırımlarda azami faiz desteği tutarı, sabit yatırım tutarının yüzde beşini aşmamak kaydıyla 50 Milyon Türk Lirası olarak uygulanmaktadır.

Bölgeler	Azami faiz desteği tutarı		
	Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar	Ar-Ge ve çevre yatırımları	Stratejik yatırımlar
1	---	500.000 TL	50.000.000 TL
2	---	500.000 TL	50.000.000 TL
3	500.000 TL	500.000 TL	50.000.000 TL
4	600.000 TL	500.000 TL	50.000.000 TL
5	700.000 TL	500.000 TL	50.000.000 TL
6	900.000 TL	500.000 TL	50.000.000 TL

› 6. Döviz kredileri için faiz desteği

Yararlanılabilir. Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz desteği uygulaması, vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılır.

› 7. Teşvik belgelerinde yer alan faiz desteğinden yararlanma

Teşvik belgesinde faiz desteği öngörülen yatırımcılar faiz desteğinden yararlanabilmek için Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü ile protokol imzalayan aracı kurumlardan birine başvururlar. Aracı kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucunda kredi kullanımı veya finansal kiralama sözleşmesi yapılması uygun görülen projelere ilişkin faiz desteği müracaatları, yatırımcı adına protokolde belirtilen esaslar çerçevesinde aracı kurumca Genel Müdürlüğe yapılır. Müracaatın, Genel Müdürlük tarafından yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülmesi gerekir.

8. Faiz desteği uygulamasında "aracı kurum"

Faiz desteğini uygulayacak kamu bankaları dahil olmak üzere bankalar ve finansal kiralama şirketleri Karar'da aracı kurum olarak adlandırılmaktadır.

Aynı teşvik belgesi kapsamı yatırım için faiz desteği uygulamasına yönelik olarak, yatırım süresince birden fazla aracı kurum talepte bulunamaz. Faiz desteğinden yararlandırılmaya başlandıktan sonra aracı kurum değiştirilmemek kaydıyla aynı teşvik belgesi kapsamı yatırım için birden fazla itfa tablosuna göre işlem yapılabilir. Stratejik yatırımlar için, faiz desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla aracı kurum talepte bulunabilir.

9. Faiz desteği uygulanmayacak yatırımlar

Kullanılmış makine ve teçhizat için ve kamu iktisadi teşebbüsleri dahil kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yapacağı yatırımlar için faiz desteği uygulanmaz.

10. Kullanılan kredilerin faiz, anapara veya kar paylarının ödenmemesi durumunda uygulanacak yaptırımlar

Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya anaparalarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde geri ödenmemesi halinde, yapılmayan ilk ödeme ilgili aracı kurum tarafından en kısa sürede Ekonomi Bakanlığına bildirilir ve Bakanlıkça faiz desteği ödemeleri durdurulur.

Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Bakanlığa bildirilmesi halinde, bildiri takip eden dönemler için faiz desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksaması halinde faiz desteği ödemesine son verilir.

11. Yatırımın devri halinde faiz desteği uygulaması

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumunda, devralan yatırımcının teşvik belgesinde faiz desteğinin öngörülmüş olması ve aracı kurumca da uygun görülmesi halinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, miktar ve benzeri şartlar değiştirilmeksizin bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz desteği ödenmesine devam edilir. Aksi takdirde faiz desteği uygulaması durdurulur.

12. Kredinin amacı dışında kullanılmaması durumunda uygulanacak yaptırımlar

Aracı kurum, faiz desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullandırılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde, Bakanlıkça ödenen faiz desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uyguladığı faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle bankaca tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise ödenen faiz desteği miktarına itfa planının düzenlenmesinde

uygulanan faiz veya kâr payı üzerinden tespit edilen tutarın beş iş günü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekir. Aksi takdirde söz konusu meblağlar Bakanlıkça, bankalar için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki karşılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukuki yöntemler kullanılarak, finansal kiralama şirketleri için ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak geri alınır.

III. Sigorta primi işveren hissesi desteği

1. Sigorta primi işveren hissesi desteğinin kapsamı

Büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ile bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlardan, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla; komple yeni yatırımlarda teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan, diğer yatırım cinslerinde yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı aşağıda belirtilen sürelerde Bakanlık bütçesinden karşılanır.

Bölgeler	Yıl
1	2 yıl
2	3 yıl
3	5 yıl
4	6 yıl
5	7 yıl
6	10 yıl

Stratejik yatırımlar için bu destek 6. bölgede on yıl, diğer bölgelerde yedi yıl süreyle uygulanır.

6. bölgede yapılan bölgesel veya büyük ölçekli yatırımların, "bir alt bölge desteğinden yararlanılacak yatırımlar" mahiyetinde olması halinde; sigorta primi işveren payı desteği 12 yıl olarak uygulanır.

Yararlanılan sigorta primi işveren hissesi desteğinin tutarı, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlar ile büyük ölçekli yatırımlarda sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarını geçemez.

	Bölgesel teşvik uygulamaları	Büyük ölçekli yatırımlar
Bölgeler	Sigorta primi işveren hissesi desteğinin sabit yatırım tutarına oranı (%)	Sigorta primi işveren hissesi desteğinin sabit yatırım tutarına oranı (%)
1	10	3
2	15	5
3	20	8
4	25	10
5	35	11

Stratejik yatırımlarda sigorta primi işveren hissesi desteğinin miktarı; 1, 2, 3, 4 ve 5. bölgelerde sabit yatırım tutarının % 15'ini geçemez.

2. Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmanın temel şartı

İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır.

3. Primlerin geç ödenmesi durumunda uygulanacak yaptırımlar

İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

4. Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına başlama zamanı

Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına, tamamlama vizesi tarihinin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır. Uygulamanın ilk başladığı ay esas alınarak teşvik belgesinde kayıtlı azami destek oranının aşılmasıyla, belgede belirtilen süre kadar yararlandırıldıktan sonra uygulamaya son verilir.

5. Gemi inşa yatırımlarında sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasının kapsamı

Genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen, tersanelerin gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Ekonomi Bakanlığınca karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi yatırıma başlama tarihinden itibaren en fazla on sekiz ay süreyle uygulanır. Yat, yüzer tesis ve deniz araçları da bu kapsamda değerlendirilir.

6. Alt işverenler tarafından istihdam edilen işçiler için sigorta primi işveren desteğinden faydalanma

Yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

7. Yatırımın devri halinde devralan tarafından destekten yararlanma

Yatırımın devri halinde uygulamadan; devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla kalan süre kadar devralan yararlanır.

IV. Sigorta primi desteği

1. Sigorta primi desteğinin kapsamı

6. bölgede; büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımlar ve Ar-Ge ve çevre yatırımları ile sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı, tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip 10 yıl süreyle işveren adına Ekonomi Bakanlığınca bütçesinden karşılanabilir.

2. Sigorta primi desteğinden yararlanmanın temel şartı

Bu destekten yararlanılabilmesi için, aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve Ekonomi Bakanlığınca karşılanmayan işçi hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır.

3. Primlerin geç ödenmesinin yaptırımı

Yatırımcı tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

4. Sigorta primi desteği uygulamasına başlama zamanı

Sigorta primi desteği uygulamasına, tamamlama vizesi tarihinin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır. Diğer taraftan maden arama yatırımlarında destek uygulamasına tamamlama vizesi yapılmadan da başlanabilir.

5. Alt işverenler tarafından istihdam edilen işçiler için destekten faydalanma

Yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

6. Yatırımın devri halinde destekten faydalanma

Yatırımın devri halinde uygulamadan devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla kalan süre kadar devralan yararlanır.

V. Gelir vergisi stopajı desteği

1. Gelir vergisi stopajı desteğinin kapsamı

6. bölge için düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, belgede kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren on yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

Gelir vergisi stopajı desteği uygulanan ücretlerin vergilendirilmesinde, öncelikle asgari geçim indirimi dikkate alınır.

Gelir vergisi stopajı teşvikinden teşvik belgesi kapsamında 1.7.2012 tarihinden itibaren 31.12.2023 tarihine kadar gerçekleşen yatırımlarda, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan tarihten itibaren 10 yıl süreyle yararlanılması mümkündür. Örneğin 31.12.2023 tarihinde kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan bir yatırım için gelir vergisi stopajı teşviki en son 31.12.2033 tarihine kadar uygulanacaktır. Yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan dönemden itibaren herhangi bir nedenle gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılmaması durumunda 10 yıllık sürenin uzaması mümkün değildir.

2. Yatırımın tamamlanmaması veya teşvik belgesinin iptalinde uygulanacak yaptırımlar

Yatırımın tamamlanamaması veya teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulaması nedeniyle terkin edilen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

3. Yatırımın devri halinde destekten faydalanma

Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanır. Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulamasından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise kalan süre kadar devralan yararlanır.

VI. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması

1. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesinde kurumlar vergisi oranı % 20 olarak belirlenmiştir. İndirimli kurumlar vergisi

uygulaması, 5838 Sayılı Kanun ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/A maddesi kapsamında teşvik belgesine bağlanmış olan yatırımlardan sağlanan kazançlara % 20'den daha düşük bir oranda kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle yatırımların Devletçe desteklenmesini sağlayan bir düzenlemedir.

6322 sayılı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile bu maddede yapılan bir takım değişiklikler sayesinde maddenin son hali 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yapılan yeni düzenlemelere uyumlu hale getirilmiştir. İndirimli kurumlar vergisi oranları ile yatırıma katkı oranları Kanun'un verdiği yetki çerçevesinde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmiştir.

2. İndirimli kurumlar vergisi uygulanabilecek kazançlar

İndirimli vergi oranı, yatırımcıların teşvik belgesine bağlanmış yatırımlardan elde edecekleri kazançta uygulanır. Ancak hesaplanacak yatırım katkı tutarına mahsuben, gerçekleştirilen yatırım harcamasını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının % 80'ini, geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulanabilir.

3. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması dışında tutulan mükellef ve yatırımlar

Şartların tamamı sağlansa da bazı kurumlar veya yatırımlar, indirimli kurumlar vergisi uygulamasından yararlanamamaktadır. Bu kurum ve yatırımlar Kanun'da;

1. Finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar,
2. İş ortaklıkları,
3. 4283 sayılı Kanun kapsamında (yap-işlet modeli) elektrik enerjisi üretim tesisi yatırımları,
4. 3996 sayılı Kanun kapsamında (yap-işlet-devret) yapılan yatırımlar
5. Rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar, olarak sayılmaktadır.

4. Vergi indiriminin uygulanabileceği yatırımlar

Vergi indirimi, büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlar, öncelikli yatırımlar ve stratejik yatırımlar için geçerlidir.

5. İndirimli vergi uygulamasından yararlanılmayacak harcamalar

Arazi-arsa, royalti, yedek parça ve amortismanına tabi olmayan diğer harcamalar yatırıma katkı tutarının tespitinde dikkate alınmaz ve bu harcamalar indirimli vergi uygulamasından yararlanamaz.

› 6. İndirimli vergi uygulamasına başlama zamanı

Ekonomi Bakanlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren indirimli vergi uygulamasından yararlanabilir. Ancak 84. soruda belirtildiği üzere belli sınırlar dahilinde indirimli kurumlar vergisi oranı yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına da uygulanabilmektedir.

› 7. İndirimli vergi oranı uygulamasında sınır

Vergi indirimi, devlet tarafından indirimli vergi uygulaması suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi tutarının, söz konusu yatırıma sağlanan yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar uygulanacaktır.

› 8. Yatırıma katkı tutarı ve yatırıma katkı oranı

Yatırıma katkı tutarı, yatırımların, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla Devletçe karşılanacak kısımdır. Yatırıma katkı oranı ise yatırıma katkı tutarının yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak orandır.

› 9. Uygulanacak yatırıma katkı oranları ve kurumlar vergisi indirim oranları

Bölgeler	Bölgesel teşvik uygulamaları		Büyük ölçekli yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
1	15	50	25	50
2	20	55	30	55
3	25	60	35	60
4	30	70	40	70
5	40	80	50	80
6	50	90	60	90

› 10. Stratejik yatırımlar için uygulanacak yatırıma katkı oranları ve kurumlar vergisi indirim oranları

Stratejik yatırımlar için tüm bölgelerde uygulanacak vergi indirim oranı % 90 ve yatırıma katkı oranı % 50'dir.

› 11. İndirimli vergi oranı geçici vergi dönemlerinde uygulanması

İndirimli kurumlar vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçilmiş olması şartıyla geçici vergi dönemlerinde de uygulanabilir. Yatırıma katkı tutarının belli oranları ile sınırlı olan ve yatırım döneminde diğer kazançlara da uygulanması mümkün olan indirimli vergi uygulaması için de aynı imkan bulunmaktadır.

› 12. İndirimli orandan yararlanma şartlarının ihlali halinde uygulanacak yaptırımlar

Şartlar sağlanmadan indirimli vergi oranı uygulamasından yararlanılması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu durumda ayrıca vergi ziyayı cezası uygulanmayacaktır.

› 13. Sonraki yıllara devreden yatırım indirimi

Yatırımın tamamlanmış olması şartı ile ilgili hesap döneminde kullanılmayan yatırıma katkı tutarı, ilgili ürünün üretimine devam edildiği sürece katkı tutarı tüketilinceye kadar sonraki hesap dönemlerinde kullanılabilir. 6745 Sayılı Kanun ile getirilen düzenleme kapsamında işletme döneminde, önceki dönemlerde kullanılmayan devreden yatırıma katkı tutarının yeniden değerlendirilmesi ve hesaplanan tutarın sonraki dönemlere devreden katkı tutarı olarak dikkate alınması yönünde değişiklik yapılmıştır.

› 14. Yatırımın devri halinde indirimli kurumlar vergi uygulaması

Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde, devralan kurum, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranından yararlanır. Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde indirimli vergi oranından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla yatırıma katkı tutarının kalan kısmı için yararlanır.

› 15. Tevsi yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazancın tespiti

Tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde indirimli oran bu kazançta uygulanır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınır.

16. "Yeniden değerlendirilmiş tutar" ve sabit kıymet tutarı"

Bu konuda Kanun veya tebliğlerde bir açıklama bulunmamaktadır. Ancak, Maliye Bakanlığı tarafından bu konuda verilen özetlerde, yeniden değerlendirilmiş tutarın Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298. maddesinde göre uygulanan enflasyon düzeltmesi anlamına geldiği belirtilmiştir. Bu durumda, tevsii yatırımlarda kazancın ayrıca tespit edilememesi durumunda indirimli vergi uygulanacak tutarın hesaplanmasında, sabit kıymetlerin en son enflasyon düzeltmesi sonucunda ortaya çıkan düzeltilmiş değerlerinin dikkate alınması gerekmektedir. Söz konusu sabit kıymetler için ayrıca yeniden değerlendirme yapılmayacaktır.

Sabit kıymet tutarı ise yine Maliye Bakanlığı tarafından verilen özetlerde belirtildiği üzere, sabit kıymetlerin amortisman tutarı düşülmemiş brüt değerini ifade etmektedir.

VII. Yatırım yeri tahsis

Teşvik belgesine bağlanmış büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar, öncelikli yatırımlar ile bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar ve iş ortaklıkları ile 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ile rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar kapsam dışı bırakılmıştır.

VIII. Diğer vergisel destekler

9 Ağustos 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6728 sayılı Kanun ile teşvik belgeli yatırımlar için kurumlar vergisi, KDV, gümrük vergisi, gelir vergisi ve SGK istisnalarının yanı sıra damga vergisi, emlak vergisi ve harç istisnaları getirilmiştir. Bu istisnalar şöyle sıralanabilir:

- ▶ Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak belge sahibi yatırımcılar ile bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve Harçlar Kanunu'nda yer alan harçlardan istisna edilmiştir.
- ▶ Münhasıran yatırım döneminde Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden ve Harçlar Kanunu'nda yer alan harçlardan istisna edilmiştir.

- ▶ Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik olarak düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlar damga vergisinden ve Harçlar Kanunu'nda yer alan harçlardan istisna edilmiştir.
- ▶ Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden ve Harçlar Kanunu'nda yer alan harçlardan istisna edilmiştir.
- ▶ Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçiler arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kağıtlar damga vergisinden ve Harçlar Kanunu'nda yer alan harçlardan istisna edilmiştir.
- ▶ Yatırım amaçlı olarak iktisap edilen araziler ve teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binalar için emlak vergisi muafiyeti getirilmiştir. Bu kapsamda, yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binalar inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süreyle; Yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya bu yatırımlar için tahsis edilen araziler, yatırım teşvik belgesi süresince emlak vergisinden muaf olacaktır.
- ▶ Yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binalar, yapı ve tesisler yatırım döneminde bina inşaat harcı ile diğer belediye harçlarından istisna edilmiştir.

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

© 2017 EY Türkiye.

Tüm Hakları Saklıdır.

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayının muhasebe, vergi veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır.

ey.com/tr

vergidegundem.com

facebook.com/ErnstYoungTurkiye

instagram.com/eyturkiye

twitter.com/EY_Turkiye